

Algemene subsidieverordening gemeente Noardeast–Fryslân

De raad van de gemeente Noardeast–Fryslân;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 11 juni 2019;

gelet op de artikelen 149 en 156 van de Gemeentewet en op titel 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht;

overwegende dat artikel 4:23, eerste lid van de Algemene wet bestuursrecht vereist dat voor het verstrekken van subsidie een wettelijk voorschrift is vastgesteld dat regelt voor welke activiteiten subsidie kan worden verstrekt;

dat het gewenst is om subsidie te verstrekken voor de uitvoering van activiteiten die bijdragen aan de realisatie van de gemeentelijke beleidsdoelen en de versterking of instandhouding van de sociale cohesie in de kernen;

dat in de Algemene subsidieverordening de gemeente in zijn algemeenheid regelt op welke beleidsterreinen subsidie kan worden verstrekt, maar geen bepaling bevat waarin de concrete subsidiabele activiteiten zijn omschreven;

dat het gewenst is de wettelijke voorschriften die regelen voor welke activiteiten subsidie kan worden verstrekt op te nemen in afzonderlijke regelingen;

dat het gewenst is om subsidieplafonds te hanteren voor die regelingen waarvoor gedurende het gehele jaar aanvragen kunnen worden ingediend;

dat het gewenst is bevoegdheden omtrent subsidieverstrekking neer te leggen bij burgemeester en wethouders;

dat daarnaast een uniforme procedure voor alle subsidies wordt nagestreefd en dat een algemene subsidieverordening daarvoor de aangewezen plaats is;

dat de behoefte aan een nieuwe algemene subsidieverordening ook voortvloeit uit het streven naar een vermindering van de administratieve lasten voor subsidieontvangers en de noodzaak van actualisatie in verband met de herindeling van de gemeenten Dongeradeel, Ferwerderadiel en Kollumerland c.a. in de gemeente Noardeast–Fryslân;

B E S L U I T vast te stellen de Algemene subsidieverordening Noardeast–Fryslân.

§ 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

1. egalisatiereserve: een reserve die wordt gevormd uit exploitatieoverschotten om eventuele toekomstige tekorten op te vangen teneinde een gelijkmatige verdeling van lasten te realiseren;
2. gemeente: de gemeente Noardeast-Fryslân;
3. incidentele subsidie: subsidie als bedoeld in artikel 4:23, derde lid, onderdeel d van de Algemene wet bestuursrecht, die niet gebaseerd is op een wettelijk voorschrift;
4. jaarsubsidie: subsidie die per kalenderjaar of voor een bepaald aantal kalenderjaren aan een instelling voor een periode van maximaal vier jaar wordt verstrekt.

Artikel 2 Toepasselijkheid van deze verordening

1. Deze verordening is van toepassing op de verstrekking van subsidies door burgemeester en wethouders, met uitzondering van subsidies waarvoor bij afzonderlijke verordening een uitputtende regeling is getroffen en subsidies als bedoeld in artikel 4:23, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht (subsidies waarvoor geen wettelijke grondslag nodig is).
2. Burgemeester en wethouders kunnen deze verordening geheel of gedeeltelijk van overeenkomstige toepassing verklaren op subsidies die kunnen worden verstrekt zonder grondslag in een wettelijke regeling.
3. Bij nadere regeling (hierna te noemen: subsidieregeling) kan van deze verordening worden afgeweken, maar niet van de artikelen 3 (subsidieregelingen), 7 (weigeringsgronden) en 12 (wijzigen en intrekken subsidie).
4. Artikel 4.24 van de Algemene wet bestuursrecht is niet van toepassing.

Artikel 3 Subsidieregelingen

1. Burgemeester en wethouders kunnen bij subsidieregeling vaststellen welke activiteiten in aanmerking kunnen komen voor subsidie.
2. Burgemeester en wethouders leggen in de subsidieregeling in ieder geval vast:
 - a. op welk beleidsterrein de regeling betrekking heeft;
 - b. welke activiteiten voor subsidie in aanmerking komen;
 - c. voor zover van toepassing, de aanwijzing van beoogde doel(en) en doelgroep(en);
 - d. weigeringsgronden;
 - e. gegevens en stukken die bij de aanvraag moeten worden overgelegd;
 - f. welke aanvullende verplichtingen aan de subsidieverstrekking worden of kunnen worden verbonden;
 - g. overige voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om in aanmerking te komen voor een subsidie.
3. Een subsidieregeling kan verder naast het in artikel 10 (verplichtingen subsidieontvanger) genoemde in elk geval bepalen dat de subsidie kan worden vastgesteld zonder voorafgaande verleningsbeschikking, alsmede dat afdeling 4.2.8 van de Algemene wet bestuursrecht (per boekjaar verstrekte subsidies aan rechtspersonen) van toepassing is.

Artikel 4 Subsidieplafond en begrotingsvoorbehoud

1. Burgemeester en wethouders kunnen per beleidsterrein subsidieplafonds vaststellen. In dat geval bepalen zij bij subsidieregeling de wijze van verdeling van de betrokken subsidie.
2. Burgemeester en wethouders kunnen een subsidieplafond verlagen als:
 - a. het wordt vastgesteld voordat de begroting voor het betrokken jaar is vastgesteld of goedgekeurd; of
 - b. de subsidieaanvragen waarop het subsidieplafond betrekking heeft, moeten worden ingediend voordat de begroting voor het betrokken jaar is vastgesteld of goedgekeurd.
3. Bij de bekendmaking van een subsidieplafond dat kan worden verlaagd overeenkomstig het vorige lid, wordt gewezen op de mogelijkheid van verlaging en de gevolgen daarvan voor reeds ingediende aanvragen.
4. Een subsidie ten laste van een begroting die nog niet is vastgesteld of goedgekeurd, wordt verleend onder de voorwaarde dat voldoende middelen op de begroting beschikbaar zullen worden gesteld.

§ 2 De aanvraag

Artikel 5 Aanvraag- en beschikkingstermijnen

1. Een aanvraag van een jaarsubsidie wordt ingediend uiterlijk 1 juni voorafgaand aan het jaar of de jaren waarop de aanvraag betrekking heeft. Daarop wordt uiterlijk op 31 december beschikt. Burgemeester en wethouders kunnen deze termijn verlengen.
2. Andere aanvragen om subsidie worden ingediend uiterlijk zes weken voordat de aanvrager voornemens is te beginnen met de activiteiten waarvoor de subsidie wordt aangevraagd. Daarop wordt binnen acht weken beschikt. Burgemeester en wethouders kunnen deze termijn verlengen.

Artikel 6 Inhoud van de aanvraag

1. Een aanvraag om subsidie wordt schriftelijk ingediend bij burgemeester en wethouders. Als hiervoor een aanvraagformulier is vastgesteld geschiedt dit met gebruikmaking daarvan.
2. Bij de aanvraag legt de aanvrager in ieder geval de volgende gegevens over:
 - a. een beschrijving van de activiteiten waarvoor de subsidie wordt aangevraagd;
 - b. de doelen en resultaten die met die activiteiten worden nagestreefd, en hoe de activiteiten daaraan bijdragen;
 - c. een begroting van en een dekkingsplan voor de kosten van deze activiteiten. Het dekkingsplan bevat een opgave van bij anderen aangevraagde subsidies of vergoedingen ten behoeve van dezelfde activiteiten, onder vermelding van de stand van zaken daarvan;
 - d. als het een jaarsubsidie aan een rechtspersoon betreft, de stand van de reserves op het moment van de aanvraag.
3. Een rechtspersoon die voor de eerste maal een jaarsubsidie aanvraagt, voegt een exemplaar van de oprichtingsakte of de statuten, alsmede van het jaarverslag, de jaarrekening of de balans van het voorgaande jaar toe aan de aanvraag.

§ 3 Verlening

Artikel 7 Weigeringsgronden

1. Een subsidie wordt geweigerd, indien:
 - a. de verlening een steunmaatregel zou vormen die in strijd is met artikel 107 of 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie;
 - b. er sprake is van het geval en de voorwaarden als bedoeld in artikel 3 van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur.
2. Een subsidie kan in elk geval deels of geheel worden geweigerd:
 - a. als de te subsidiëren activiteiten in strijd zijn met een wettelijke regeling;
 - b. als ernstig gevaar bestaat dat de subsidie mede zal worden gebruikt:
 - om uit gepleegde strafbare feiten verkregen of te verkrijgen, op geld waardeerbare voordelen te benutten, of
 - om strafbare feiten te plegen;

Een en ander als bedoeld in artikel 3 van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen openbaar bestuur;

- c. als de activiteiten niet verenigbaar zijn met het gemeentelijk beleid;
- d. als de activiteiten zich niet in hoofdzaak richten op de gemeente of haar inwoners, tenzij de subsidie wordt gedekt door een specifieke uitkering van het Rijk die mede is bestemd voor andere gemeenten;
- e. als de activiteiten gericht zijn op het uitdragen van levensbeschouwelijke of politieke overtuigingen;
- f. als bepaalde groepen van deelname aan de activiteiten worden uitgesloten en daarmee naar het oordeel van burgemeester en wethouders niet een nuttig doel wordt gediend, zodat sprake is van ontoelaatbare discriminatie;
- g. als de activiteiten zijn gericht op het maken van winst;
- h. als de aanvrager een bij of krachtens deze verordening gestelde verplichting niet nakomt of als hij niet voldoet aan een daar gestelde voorwaarde om voor de subsidie in aanmerking te kunnen komen;
- i. als de aanvrager voor het jaar of de jaren waarop de aanvraag betrekking heeft met een functionaris een bezoldiging als bedoeld in artikel 1.1, onder e, van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector overeenkomt of is overeengekomen die hoger is dan het bedrag bedoeld in artikel 2.3, eerste lid van die wet;
- j. wanneer de aanvrager ook zonder de gemeentelijke subsidie over voldoende gelden hetzij uit eigen middelen, hetzij uit middelen van derden kan beschikken om de kosten van de activiteit te dekken.

Artikel 8 Weigering van incidentele subsidies

In aanvulling op artikel 7 kunnen burgemeester en wethouders een incidentele subsidie in ieder geval weigeren voor zover:

- a. de aanvraag betrekking heeft op de reguliere activiteiten van de aanvrager;
- b. de aanvraag betrekking heeft op de instandhoudingskosten van de aanvrager;
- c. de aanvraag betrekking heeft op de inrichtingskosten van de aanvrager;
- d. de aanvraag betrekking heeft op een structurele activiteit, met uitzondering van structurele activiteiten die in een opbouwfase verkeren;

- e. de aanvraag betrekking heeft op een activiteit waarvoor op grond van een subsidieregeling als bedoeld in artikel 3, subsidie kan worden verstrekt of in het jaar voorafgaand aan de aanvraag kon worden verstrekt;
- f. de aanvraag betrekking heeft op een activiteit die in het gemeentelijk beleid onvoldoende prioriteit heeft.

Artikel 9 Meldingsplicht subsidieontvanger

1. Als aannemelijk is dat een of meer van de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend niet, niet tijdig of niet geheel zullen worden verricht of dat niet, niet tijdig of niet geheel aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen zal worden voldaan, meldt de subsidieontvanger dat onverwijld schriftelijk aan burgemeester en wethouders.
2. Een subsidieontvanger informeert burgemeester en wethouders onverwijld schriftelijk over:
 - a. beslissingen of procedures die zijn gericht op de beëindiging van de activiteiten waarvoor subsidie is verleend, of tot ontbinding van de gesubsidieerde rechtspersoon;
 - b. relevante wijzigingen in de financiële en organisatorische verhouding met derden;
 - c. ontwikkelingen die ertoe kunnen leiden dat de aan de subsidie verbonden verplichtingen niet, niet tijdig of niet geheel zullen kunnen worden nagekomen;
 - d. wijziging van de statuten voor zover het betreft de vorm van de gesubsidieerde rechtspersoon en het doel van de rechtspersoon.

Artikel 10 Verplichtingen subsidieontvanger

1. In een subsidieregeling kan worden bepaald dat aan een subsidieontvanger ook andere verplichtingen dan genoemd in artikel 4:37, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, kunnen worden opgelegd, als ze strekken tot verwezenlijking van het doel van de subsidie.
2. In een subsidieregeling kan worden bepaald dat een subsidieontvanger aan burgemeester en wethouders een vergoeding van vermogenswaarden verschuldigd is in gevallen als bedoeld in artikel 4:41, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht. Daarbij wordt tevens aangegeven hoe de hoogte van de vergoeding wordt bepaald.
3. In een subsidieregeling kan worden bepaald dat aan een subsidieontvanger verplichtingen kunnen worden opgelegd die niet strekken tot verwezenlijking van het doel van de subsidie.

Artikel 11 Egalisatiereserve

1. Bij verleningsbeschikking kan worden bepaald dat de subsidieontvanger van een jaarsubsidie die meer dan € 50.000 bedraagt een egalisatiereserve als bedoeld in artikel 4:72, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht vormt.
2. Is een jaarsubsidie verleend voor een in de loop van een kalenderjaar uit te voeren activiteitenplan en blijkt dat daarvoor niet de gehele subsidie nodig was, dan kunnen burgemeester en wethouders bepalen dat de subsidieontvanger een egalisatiereserve van een door hen te bepalen percentage vormt. Bedraagt het overschot meer dan de door burgemeester en wethouders bepaalde egalisatiereserve, dan wordt het meerdere door burgemeester en wethouders teruggevorderd.
3. Burgemeester en wethouders kunnen bepalen dat de reserve slechts binnen een zekere termijn kan worden gebruikt. Is de reserve gedurende deze termijn niet geheel gebruikt, dan wordt het restant door burgemeester en wethouders teruggevorderd.

Artikel 12 Wijzigen en intrekken subsidie

1. Als na de verlening blijkt dat de subsidiëring een steunmaatregel vormt die in strijd is met artikel 107 of 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, wordt de subsidie gewijzigd of ingetrokken.
2. De subsidie kan worden gewijzigd of ingetrokken als na de verlening alsnog blijkt dat ernstig gevaar bestaat dat de subsidie mede zal worden gebruikt:
 - a. om uit gepleegde strafbare feiten verkregen of te verkrijgen, op geld waardeerbare voordelen te benutten, of
 - b. om strafbare feiten te plegen.

Een en ander als bedoeld in artikel 3 van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen openbaar bestuur.

§ 4 Vaststelling van de subsidie

Artikel 13 Directe vaststelling

1. Subsidies tot en met € 10.000,- worden door burgemeester en wethouders:
 - a. direct vastgesteld of;
 - b. ambtshalve vastgesteld binnen 8 weken nadat de activiteiten uiterlijk moeten zijn verricht.
2. Bij een ambtshalve vaststelling als bedoeld in het eerste lid, onder b, kunnen burgemeester en wethouders de subsidieontvanger verplichten om op de door hem aangegeven wijze aan te tonen dat de activiteiten waarvoor subsidie is verleend, zijn verricht en dat is voldaan aan de aan de subsidieverlening verbonden verplichtingen.

Artikel 14 Aanvraag om vaststelling

1. Een aanvraag om vaststelling van een jaarsubsidie wordt uiterlijk 1 juni na het betrokken jaar ingediend. Daarop wordt uiterlijk op 31 december beschikt. In bijzondere gevallen kunnen burgemeester en wethouders deze termijn verlengen.
2. Een aanvraag om vaststelling van een andere subsidie wordt ingediend uiterlijk acht weken nadat de laatste gesubsidieerde activiteit heeft plaatsgevonden. Burgemeester en wethouders kunnen de termijn verlengen. Op de aanvraag wordt zo mogelijk binnen vier maar in elk geval binnen acht weken beschikt. In bijzondere gevallen kunnen burgemeester en wethouders deze termijn verlengen.
3. Is een aanvraag om vaststelling niet tijdig ingediend, dan kunnen burgemeester en wethouders een nieuwe termijn stellen. Is de aanvraag niet binnen die termijn ingediend, dan kunnen zij de subsidie ambtshalve vaststellen.

Artikel 15 Subsidievaststelling

1. Een aanvraag om vaststelling van een subsidie van meer dan € 10.000,- gaat vergezeld van een financieel verslag en een activiteitenverslag. Uit het activiteitenverslag blijkt in hoeverre de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht en in hoeverre de aangegeven doelen zijn gerealiseerd. Bij subsidieregeling kan worden bepaald dat op een andere manier wordt aangetoond in hoeverre de activiteiten zijn verricht.
2. Bij een subsidie vanaf € 50.000,- bevat de aanvraag tot subsidievaststelling een controleverklaring van de accountant. Als de subsidieontvanger ingevolge wettelijk voorschrift verplicht is tot het opstellen van een jaarrekening als bedoeld in artikel 361 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, legt hij deze jaarrekening tevens over.

§ 5 Overige bepalingen

Artikel 16 Hardheidsclausule

1. Burgemeester en wethouders kunnen in bijzondere gevallen artikelen van deze verordening buiten toepassing laten of daarvan afwijken, voor zover toepassing gelet op het belang van de aanvrager of subsidieontvanger, leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard.
2. Toepassing van het eerste lid wordt gemotiveerd in de subsidiebeschikking.

§ 6 Slotbepalingen

Artikel 17 Intrekking, inwerkingtreding en overgangsrecht

1. De Algemene subsidieverordening Dongeradeel 2013, de artikelen 1.2 tot en met 1.11 en hoofdstuk 3 van de Algemene subsidieverordening 2009 gemeente Ferwerderadiel en de Algemene subsidieverordening Kollumerland c.a. (2011) worden ingetrokken per 1 januari 2020.
2. Deze regeling treedt in werking op de eerste dag na die van de bekendmaking. Deze regeling is van toepassing op subsidieaanvragen die betrekking hebben op het jaar 2020 of volgende. Op de subsidiëring op voordien uit te voeren activiteiten zijn:
 - a. voor subsidieontvangers uit de voormalige gemeente Dongeradeel: de bepalingen van de Algemene subsidieverordening Dongeradeel 2013;
 - b. voor subsidieontvangers uit de voormalige gemeente Ferwerderadiel: de bepalingen van de Algemene subsidieverordening 2009 gemeenten Ferwerderadiel;
 - c. voor subsidieontvangers uit de voormalige gemeente Kollumerland c.a.: de Algemene subsidieverordening Kollumerland c.a. (2011);van toepassing zoals deze regelingen luiden op de dag voor de datum van inwerkingtreding van deze verordening.

Artikel 18 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Algemene subsidieverordening Noardeast-Fryslân.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Noardeast-Fryslân, gehouden op 20 juni 2019.

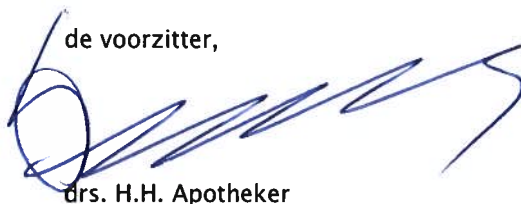
De raad voornoemd,

de griffier

mr. S.K. Dijkstra

de voorzitter,

drs. H.H. Apotheker

Toelichting bij de Algemene subsidieverordening gemeente Noardeast-Fryslân

Algemene toelichting

Opzet van de nieuwe verordening

De fusie van de gemeenten Dongeradeel, Ferwerderadiel en Kollumerland c.a., die elk beschikken over een Algemene subsidieverordening (hierna: Asv), is aanleiding een nieuwe Asv op te stellen. Hierbij is gebruik gemaakt van de drie bestaande verordeningen, de praktijkervaringen in de drie gemeenten, de model subsidieverordening van de Vereniging Nederlandse Gemeenten en de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Uitgangspunt daarbij was dat het nieuwe stelsel voor subsidieaanvragers en -ontvangers en voor de betrokken gemeentelijke diensten zo eenvoudig mogelijk moest en dat praktijkervaringen er goed in verwerkt zouden worden.

De Asv in relatie tot andere wet- en regelgeving

Het subsidierecht kent een gelaagde normstelling. Dat betekent dat wet- en regelgeving een logische hiërarchie van begrippen in lagen van verschillend abstractieniveau bevat. De Awb bevat de algemene normen. In het bijzonder zijn hierbij titel 4.1, over beschikkingen in het algemeen, en titel 4.2, over subsidies, van belang. De meer bijzondere normen zijn opgenomen in de Asv. Normen die op een hoger niveau (de Awb) al zijn geformuleerd, worden daarom op een lager niveau (de Asv of nadere regels) niet meer herhaald. Dit betekent dat de Asv altijd in samenhang met de Awb moet worden gelezen en dat in nadere regels geen normen uit de Asv worden herhaald die rechtstreeks uit de Asv en de Awb volgen.

De Asv geeft de bevoegdheid aan B&W om subsidieregelingen vast te stellen; daarin wordt bepaald welke activiteiten kunnen worden gesubsidieerd. Het betreft hier de delegatie van de bevoegdheid om verordeningen vast te stellen in de zin van artikel 156, lid 3 van de Gemeentewet. Een beperkt aantal, met name regels met betrekking tot de subsidieprocedure, dat in de meeste gevallen zal kunnen worden toegepast, is in de Asv zelf opgenomen: aanvraag- en beschikkingstermijnen, een aantal belangrijke weigeringsgronden (die kunnen worden aangevuld in een subsidieregeling, aangezien daar de specifieke voorwaarden zullen worden genoemd om voor een subsidie in aanmerking te kunnen komen), aanvullende weigeringsgronden met betrekking tot incidentele subsidies, de mogelijkheid om verplichtingen te verbinden aan een subsidie, het wijzigen of intrekken van de subsidie na de verlening, de rekening en verantwoording en de definitieve vaststelling van de subsidie nadat de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht. De Asv is niet aan te merken als een wettelijke grondslag zoals bedoeld in artikel 4:23 van de Awb. Deze wettelijke grondslag wordt neergelegd in de subsidieregelingen, daarin staat namelijk wie waarvoor subsidie kan krijgen. In de Asv zijn slechts algemene procedurele regels opgenomen.

In de nu volgende artikelsgewijze toelichting wordt over artikelen en onderdelen daarvan alleen iets opgemerkt waar dat nodig leek.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

In dit artikel is een aantal definities opgenomen. Deze definities gelden niet alleen voor deze verordening, maar ook voor de hierop te baseren regelingen. Deze definities zullen dus niet nogmaals in de verschillende subsidieregelingen opgenomen hoeven te worden. Ook kan hier niet van worden afgeweken.

Er is geen definitie opgenomen van het begrip 'subsidie'. Wat onder een subsidie moet worden verstaan, is omschreven in artikel 4:21 van de Awb. Kenmerken van een subsidie zijn dat er aanspraak is op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten. Voorbeelden: bijdrage; verstrekking; tegemoetkoming; garantie; symbolisch huurbedrag; verkoop beneden kostprijs (overdracht voor een symbolisch bedrag).

Artikel 2. Toepasselijkheid van deze verordening

Uitgangspunt van de Asv is dat B&W bevoegd zijn om te beslissen op aanvragen om subsidies. De Asv is rechtstreeks toepasselijk op de krachtens deze verordening zelf te verstrekken of verstrekte subsidies. Maar er zijn twee andere soorten subsidies mogelijk: subsidies op grond van een andere verordening, zoals die voor gemeentelijke monumenten op grond van de Monumentenverordening, en subsidies waarvan artikel 4:23, derde lid, Awb zegt dat ze zonder grondslag in een wettelijke regeling kunnen worden verleend: als uit de begroting al blijkt wie de beoogde subsidieontvanger is en wat het maximumbedrag is, en incidentele subsidies die voor hooguit vier jaren worden verleend. In het eerste geval (bijzondere verordening) kan de bijzondere verordening de Asv geheel of gedeeltelijk van overeenkomstige toepassing verklaren. In het tweede geval kunnen B&W dat doen bij de subsidieverlening of, daaraan voorafgaand, in een subsidieregeling.

De afwijkmogelijkheid van de Asv, die in de algemene toelichting reeds ter sprake kwam, geldt niet voor de weigeringsgronden, zo wordt voorgesteld, (a) omdat het niet nodig lijkt, en (b) omdat het soms ook ronduit onwenselijk zou zijn. Zo moet de weigeringsgrond 'verboden staatssteun' altijd kunnen worden toegepast; anders loopt de gemeente financiële risico's, als de Commissie van de Europese Unie vaststelt dat een subsidie in strijd komt met het Verdrag betreffende werking van de EU (VWEU) en de Staat daar op aanspreekt; die zal de schade vervolgens met behulp van de recente Wet Naleving Europese regelgeving publieke entiteiten (beterbekend als Wet NERpe) zeker op de gemeente verhalen. Ook de bibob-toets moet altijd kunnen worden uitgevoerd. Voor artikel 12 geldt hetzelfde.

Artikel 3. Subsidieregelingen

Met dit artikel krijgen B&W de bevoegdheid om in nadere regels (subsidieregeling genoemd), de te subsidiëren activiteiten te bepalen. Voor zover B&W iets wensen te regelen met betrekking tot de doelgroepen die voor subsidie in aanmerking komen, de berekening van de subsidie en de wijze van uitbetalen, dient dit eveneens in de subsidieregeling te gebeuren. Een subsidieregeling is aan te merken als een algemeen verbindend voorschrift. De bevoegdheid om subsidieregelingen vast te stellen is namelijk aan te merken als het delegeren van de bevoegdheid van de raad om verordeningen vast te stellen zoals bedoeld in artikel 156 lid 3 van de Gemeentewet.

In andere artikelen van de Asv worden andere bevoegdheden gedelegeerd die betrekking hebben op de inhoud van de subsidieregeling: het afwijken van termijnen, het verbinden van bepaalde verplichtingen aan de subsidie, de wijze van verdelen van het subsidieplafond.

Voor zover B&W geen gebruik maken van deze bevoegdheid is het slechts in beperkte mate mogelijk om subsidies te verstrekken. De hoofdregel van de Awb is namelijk dat subsidieverstrekking gebaseerd moet zijn op een wettelijk voorschrift, zoals een subsidieregeling, waarin de te subsidiëren activiteiten staan vermeld. Op grond van artikel 4:23, derde lid, van de Awb, bestaan hierop maar vier uitzonderingen:

1. de spoedeisende subsidieverstrekking (tijdelijk, vooruitlopend op de vaststelling van een wettelijk voorschrift);

2. de subsidieverstrekking op grond van een begrotingspost (de begroting dient de subsidie-ontvanger en het bedrag dat ten hoogste kan worden vastgesteld te vermelden);
3. de incidentele subsidieverstrekking (voor uitzonderlijke gevallen, als er in beginsel slechts eenmalig subsidie zal worden toegekend);
4. de Europese subsidies (is voor gemeenten nauwelijks van belang).

Omdat de Asv niet is aan te merken als een wettelijke grondslag zoals bedoeld in artikel 4:23 van de Awb, is voor het verstrekken van een subsidie derhalve een subsidieregeling noodzakelijk.

Artikel 4. Subsidieplafond en begrotingsvoorbehoud

Een subsidieplafond is vooral nodig als de subsidieregeling een 'open' aanspraak op subsidie geeft (van het type 'ieder die goedgekeurde zonnepanelen plaatst, heeft recht op x procent subsidie'). In artikel 4:26 is bepaald dat bij een subsidieplafond van tevoren een verdelingssysteem bekendgemaakt moet worden. Dat kan de eenvoudige regel 'wie eerst komt, eerst maalt' zijn; een andere mogelijkheid is dat alle gegadigden zich vóór een bepaalde datum moeten melden en dat het beschikbare bedrag volgens een bepaalde sleutel over alle 'reële' aanvragen wordt verdeeld; of dat wordt gekeken welke aanvragen de meest urgente of de meest nuttige zijn, loting is ook toegestaan. De subsidieregeling zal het verdelingssysteem moeten bepalen.

Met het oog op de rechtszekerheid verlangt artikel 4:27 Awb dat het subsidieplafond bekend wordt gemaakt vóór ingang van de periode waarop het betrekking heeft. Op grond van artikel 4:28 Awb kan een verlaagd subsidieplafond alleen worden ingeroepen tegen aanvragen die zijn ingediend voordat de verlaging was bekendgemaakt, als (a) de aanvragen voor het tijdvak waarvoor het subsidieplafond is vastgesteld ingevolge wettelijk voorschrift moeten worden ingediend op een tijdstip waarop de begroting nog niet is vastgesteld of goedgekeurd, (b) het een verlaging betreft die voortvloeit uit de vaststelling of goedkeuring van de begroting en (c) bij de bekendmaking van het subsidieplafond is gewezen op de mogelijkheid van verlaging en de gevolgen daarvan voor reeds ingediende aanvragen. Dit betekent dat het college niet zonder meer het subsidieplafond kan verlagen en reeds ingediende aanvragen kan afwijzen op grond van deze verlaging.

Artikel 5. Aanvraag- en beschikkingstermijnen

De aanvraag- en beschikkingstermijnen voor de jaarsubsidies voor het nieuwe jaar lopen geheel parallel aan die voor de vaststellingsbeschikkingen voor het vorige jaar. De vroege indiening is van belang omdat met deze aanvragen rekening moet kunnen worden gehouden bij het voorbereiden van de begroting; het gaat soms om aanzienlijke bedragen, die én voor de instelling én voor de gemeente van gewicht zijn. Doordat op 1 juni ook de stukken voor de afrekening over het vorige jaar moeten zijn ingeleverd, kunnen de gegevens over jaar n-1 worden betrokken bij de beslissing over jaar n+1.

Voor de subsidieaanvrager is het ook van belang, ruim vóór het nieuwe jaar te weten waarop men waarschijnlijk (zie het begrotingsvoorbehoud van artikel 4) mag rekenen. Daarom is de beschikkings-termijn gesteld op vier maanden, een termijn die normaliter moet kunnen worden gehaald. Zijn er problemen - bijv. over de afrekening over het voorgaande jaar, waar partijen eerst uit moeten proberen te komen -, dan is zo nodig de rest van het jaar beschikbaar. Maakt de door de raad vastgestelde begroting het nodig dat minder subsidie kan worden verleend dan genoemd in de eerdere verleningsbeschikking (of zelfs dat in het geheel geen subsidie kan worden gegeven), dan zullen de 'rectificerende beschikkingen' zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de begroting moeten worden genomen en aan de betrokkenen worden toegezonden.

De termijn van 'zes weken tevoren' in andere gevallen (lid 2) zal soms onhaalbaar zijn, bijv. als om goede redenen heel plotseling het idee opkomt om iets op héél korte termijn te organiseren waarvan ook het gemeentebestuur vindt dat dat echt wenselijk is. Soms zal de subsidieregeling al een kortere

termijn geven, of wellicht zelfs bepalen dat in bijzondere gevallen een aanvraag-achteraf nog mogelijk is.

Artikel 6. Inhoud van de aanvraag

Ingevolge artikel 4:29 van de Awb begint het subsidieproces met een aanvraag. Wat een aanvraag is en aan welke eisen een aanvraag moet voldoen staat in afdeling 4.1.1 van de Awb. Zo volgt uit artikel 4:1 Awb dat een aanvraag voor subsidie schriftelijk moet worden ingediend. Met "schriftelijk" is meer bedoeld dan "op papier geschreven". Zo kan de aanvraag ook digitaal worden gedaan (eventueel met het door B&W vastgestelde formulier in digitale vorm). Voorts gelden voor subsidieaanvragen naast de vereisten van artikel 6 uit de Asv en het eventuele aanvraagformulier, de eisen waaraan elke aanvraag om een beschikking moet voldoen volgens artikel 4:2 Awb. Artikel 4:2 Awb bepaalt dat de aanvraag is ondertekend en ten minste de vermelding van naam en adres van de aanvrager, datum en aanduiding van wat men wenst bevat. Ook moet de aanvrager andere relevante gegevens vermelden en bijsluiten. Uit de aanvraagformulieren zal natuurlijk blijken dat ook deze gegevens nodig zijn.

Artikel 7. Weigeringsgronden

Weigeringsgronden voor subsidies zijn denkbaar op drie niveaus. Allereerst geeft de Awb een aantal altijd geldende weigeringsgronden: overschrijding subsidieplafond (art. 4:25), de activiteiten zullen waarschijnlijk niet worden uitgevoerd of het is aannemelijk dat de aanvrager de aan de subsidie verbonden verplichtingen niet zal nakomen of dat hij geen behoorlijke rekening en verantwoording zal afleggen, onjuiste of onvolledige inlichtingen die B&W op het verkeerde been zetten, of faillissement, surséance van betaling of schuldsaneringsregeling aan de orde (art. 4:35). In de tweede plaats kan de Asv weigeringsgronden bevatten. En ten derde kan de Asv bepalen dat ook de subsidieregelingen eigen weigeringsgronden kunnen bevatten.

Artikel 7 geeft – in aanvulling op de Awb – de algemene weigeringsgronden die altijd van belang zijn. Het tweede lid, aanhef en onder h, bepaalt ten slotte dat ook geweigerd kan worden 'als de aanvrager een bij of krachtens deze verordening gestelde verplichting niet nakomt of niet voldoet aan een daar gestelde voorwaarde om voor de subsidie in aanmerking te kunnen komen'.

Het eerste lid betreft onder meer de staatssteunbepaling. Volgens art. 107, eerste lid, van het Verdrag inzake de werking van de Europese Unie (VWEU) zijn 'steunmaatregelen van de staten of in welke vorm ook met staatsmiddelen bekostigd' in beginsel onverenigbaar met de interne Europese markt en daarom veelal ongeoorloofd; namelijk als ze 'de mededinging door begunstiging van bepaalde ondernemingen of bepaalde producties vervalsen of dreigen te vervalsen voor zover deze steun het handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig beïnvloedt'. De leden 2 en 3 sommen een aantal steunmaatregelen op die wél verenigbaar zijn, en artikel 108 VWEU geeft een procedure via 'Brussel' voor twijfelgevallen. De hier genoemde maatregelen plegen te worden aangeduid als 'staatssteun', wat moet worden begrepen onder 'overheidssteun': steun – zoals subsidie – van gemeente of provincie valt er ook onder. Het gaat alleen om steun aan ondernemingen. Tegen de achtergrond van de subsidiepraktijk, waarbij subsidieontvangers bijna altijd particulieren of 'ideële' instellingen zijn, mag worden aangenomen dat van verboden staatssteun in ons geval niet spoedig sprake zal zijn. Bovendien gaat het probleem pas spelen bij grotere bedragen. Maar om alle risico uit te sluiten, is 'verboden staatssteun' hier als eerste algemene weigeringsgrond opgenomen.

Mocht een bijzondere subsidieverordening subsidies in het leven roepen waarbij er een risico op verboden staatssteun is, dan zal die deze weigeringsgrond van de Asv kunnen overnemen, of zelfs heel artikel 7 van toepassing kunnen verklaren. Mocht een bijzondere verordening 'staatsteun' mogelijk maken die wellicht kan worden toegelaten via de artikel 108-procedure, dan zal aan het onderwerp meer aandacht moeten worden besteed.

Het tweede lid bevat een hele reeks facultatieve weigeringsgronden, die over het algemeen voor zich spreken: B&W kunnen op deze gronden weigeren, ze zijn er niet toe verplicht. Zo kunnen ze de ernst van de weigeringsgrond afwegen tegen het belang van de subsidiëring, kunnen zij eventueel passende verplichtingen aan de subsidie verbinden, wellicht gedeeltelijk weigeren – zo kan maatwerk worden geleverd.

Nog een opmerking bij onderdeel f. Als gediscrimineerd wordt bij het verlenen van toegang tot activiteiten, dan is gemeentelijke subsidie niet op haar plaats. Maar soms is er een goede reden om de toegang tot een gesubsidieerde activiteit te beperken tot sommige groepen (en andere dus uit te sluiten), wanneer daarmee juist die groepen worden bereikt welke bereikt moeten worden; het zal hier vooral gaan om gevallen van 'passende positieve discriminatie'. Dan is er geen reden om niet te subsidiëren, het tegendeel kan zelfs het geval zijn.

Bij subsidieregeling kunnen B&W aanvullende weigeringsgronden opnemen.

Artikel 8. Weigering van incidentele subsidies

In artikel 4:23 van de Awb is bepaald dat voor de verstrekking van incidentele subsidies geen wettelijke grondslag is vereist. Het is aan B&W om te bepalen of en welke delen van de Asv van toepassing zijn op de verlening of weigering van de aangevraagde incidentele subsidie (zie 2 lid 2 van de ASV). Dat geldt ook voor deze bepaling. Dit artikel geeft een kader voor het eventueel weigeren van een incidentele subsidie indien B&W dit artikel van toepassing verklaart op de betreffende subsidieaanvraag.

Artikel 9. Meldingsplicht subsidieontvanger

De meldingsplicht is bedoeld als tegenhanger van het geven van meer vertrouwen in de vorm van onder andere het niet standaard verantwoording afleggen bij subsidies tot € 10.000,- en het vragen van minder tussenrapportages.

De subsidieontvanger is verplicht tijdig bij B&W te melden als het aannemelijk is dat de gesubsidieerde activiteit niet, niet tijdig, niet geheel of niet volgens alle daaraan verbonden verplichtingen zal worden verricht. In dat geval zal de subsidie lager of op nihil kunnen worden vastgesteld of zullen nadere afspraken worden gemaakt over het aanpassen van de verplichtingen, bijvoorbeeld het geven van meer tijd voor de uitvoering van de activiteiten. Bij het niet voldoen aan deze meldingsplicht kan, indien dat achteraf mocht blijken, met toepassing van artikel 4:49 Awb alsnog de subsidievaststelling worden ingetrokken, omdat de ontvanger wist en behoorde te weten dat de vaststelling onjuist was. Terugvordering van de subsidie, inclusief wettelijke rente van het hele subsidiebedrag, kan in zo'n geval proportioneel worden geacht, omdat de ontvanger dan misbruik maakte van het gegeven vertrouwen, dat ten grondslag ligt aan de onderhavige subsidieverordening.

Artikel 10. Verplichtingen subsidieontvanger

Dit artikel bevat een bevoegdheidsgrondslag voor B&W om aan de subsidie bepaalde 'bijzondere' verplichtingen te verbinden, in aanvulling op wat reeds mogelijk is op grond van de Awb (zie artikel 4:37 van de Awb).

Wat betreft het eerste en derde lid wordt het creëren van deze mogelijkheid onder bepaalde voorwaarden geboden door de artikelen 4:38 (voor zover het betreft verplichtingen die strekken tot verwezenlijking van het doel van de subsidie) en 4:39 (voor zover het betreft verplichtingen die niet strekken tot verwezenlijking van het doel van de subsidie). In beginsel dient de verordening hiervoor een uitdrukkelijke grondslag te bieden, of – in het geval van verplichtingen die strekken tot verwezenlijking van het doel van de subsidie – de verleningsbeschikking.

Het eerste lid ziet op de verplichtingen die verband houden met de verwezenlijking van het doel van de subsidie. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan eisen inzake de deskundigheid van de personen die de te subsidiëren activiteit uit zullen voeren.

Het derde lid maakt het mogelijk om verplichtingen op te leggen die niet strekken tot verwezenlijking van het eigenlijke doel van de gesubsidieerde activiteit. Het betreft echter geen vrijbrief, deze verplichtingen moeten wel enig verband houden met de gesubsidieerde activiteit. Het kan bijvoorbeeld gaan om het opleggen van de verplichting om een extra inspanning te leveren om een bepaalde doelgroep te betrekken bij de gesubsidieerde activiteiten of om de activiteiten op de meest milieuvriendelijke manier uit te oefenen. Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat met het opleggen van oneigenlijke subsidieverplichtingen terughoudendheid dient te worden betracht (Kamerstukken II 1993/94, 23 700, nr. 3, p. 66). Als B&W van deze aanvullende mogelijkheid gebruik maken moet dat duidelijk gemotiveerd worden.

In artikel 4:41 van de Awb is bepaald dat in bepaalde gevallen de subsidieontvanger, voor zover het verstrekken van de subsidie heeft geleid tot vermogensvorming, daarvoor een vergoeding verschuldigd is aan het bestuursorgaan. Deze vergoedingsplicht geldt echter alleen als hierin is voorzien in de verordening of subsidieregeling, of – als deze ontbreken – in de subsidiebeschikking. Daarbij moet zijn bepaald hoe de hoogte van de vergoeding wordt berekend (dit hoeft geen volledige compensatie te betreffen). Met het vierde lid krijgen B&W de bevoegdheid om hier uitvoering en invulling aan te geven. In de praktijk zal dit alleen aan de orde zijn bij rechtspersonen die jaarlijks subsidie ontvangen, maar het is ook mogelijk in andere gevallen.

Artikel 11. Egalisatiereserve

De figuur van de egalisatiereserve is gebaseerd op artikel 4:72 van de Awb. Een egalisatiereserve is een reserve van de subsidieontvanger waaraan als bestemming het dekken van exploitatierisico's is verbonden. De reserve wordt gevormd om tot een gelijkmatige verdeling van lasten te komen. Op grond van artikel 4:58 van de Awb is artikel 4:72 alleen van toepassing op per kalender- of boekjaar verstrekte subsidie aan een rechtspersoon en bovendien enkel als dat in de Asv, een subsidieregeling of bij de subsidieverlening is bepaald. De verplichting een egalisatiereserve te vormen als bedoeld in het eerste lid kan dus enkel aan rechtspersonen worden opgelegd, voor per kalender- of boekjaar verstrekte subsidies.

B&W kunnen bij een verleningsbeschikking voor een subsidie die per kalender- of boekjaar wordt verstrekt en die meer dan € 50.000 bedraagt bepalen dat de subsidieontvanger een egalisatiereserve dient te vormen (eerste lid). In dat geval komt het verschil tussen het vastgestelde subsidiebedrag en de kosten van de activiteiten waarvoor subsidie werd verleend ten gunste of ten laste van de egalisatiereserve. De reserve wordt dus gevormd uit exploitatieoverschotten om eventuele toekomstige tekorten op te vangen.

Omdat de egalisatiereserve dient om tekorten in het ene jaar te compenseren met overschotten in het andere jaar, heeft de toepassing alleen zin bij subsidies die in een reeks van jaren achter elkaar worden verstrekt.

Artikel 12. Wijzigen en intrekken subsidie

De Awb geeft in de artikelen 4:48 tot en met 4:51 een in beginsel gesloten stelsel van wijzigings- en intrekkinggronden. Maar buiten de Awb zijn naderhand ook andere gronden voor intrekking mogelijk geworden; het betreft met name 'verboden staatssteun' (het eerste lid) en de Wet bibob (tweede lid). Wijzigen of intrekken van een reeds verleende subsidie als blijkt dat die heeft geleid tot verboden staatssteun, is verplicht op grond van art. 107 en 108 VWEU en het daarmee samenhangende beginsel

van de 'Unietrouw', zo volgt uit de jurisprudentie van het Hof van Justitie van der EU. Om daarover geen misverstand te laten bestaan, is het van belang deze wijzigings- en intrekingsgrond in de verordening op te nemen.

De 'bibob-ingreep' is een mogelijkheid die de Wet bibob geeft mits ze is vervat in een wettelijk voorschrift, zoals een gemeentelijke verordening. Vandaar de wenselijkheid van het tweede lid.

Artikel 13. Directe vaststelling

Bij directe vaststelling hoeft de subsidieontvanger achteraf geen verantwoording af te leggen aan de subsidieverstrekker. De subsidieontvanger hoeft geen aanvraag voor subsidievaststelling (verantwoording) in te dienen. Hierdoor kunnen de lasten voor zowel de subsidieaanvrager als de subsidieverstrekker worden bespaard. In het geval van directe vaststelling (eerste lid, onderdeel a) kunnen de bewijsstukken van de prestatie direct met de aanvraag meegestuurd worden meegestuurd. Ook indien de activiteiten nog niet hebben plaatsgevonden, kan onderdeel a worden toegepast. De toepassing is dan onder meer afhankelijk van de aard van de subsidie (bijvoorbeeld een waarderingssubsidie) en risicoafweging van B&W. Steekproefsgewijze controle na de vaststelling is mogelijk, maar leidt alleen in bijzondere gevallen, zoals fraude, tot terugvordering.

In het geval van verlening, gevolgd door ambtshalve vaststelling (eerste lid, onderdeel b), wordt in de subsidiebeschikking vermeld wanneer de gesubsidieerde activiteiten moeten zijn verricht. De subsidie wordt vervolgens, binnen 8 weken na de datum waarop de activiteiten uiterlijk moeten zijn verricht, ambtshalve vastgesteld door de subsidieverstrekker. Door te kiezen voor het systeem van ambtshalve vaststelling is er juridisch meer mogelijkheid om op te treden, indien de gemeente bemerkt dat de activiteit niet (geheel) is gerealiseerd. De subsidie is immers niet bij verstrekking reeds vastgesteld. De subsidieontvanger dient, desgevraagd, op een door burgemeester en wethouders in de beschikking aangegeven wijze, aan te tonen dat de activiteiten, waarvoor de subsidie is verleend, zijn verricht en dat is voldaan aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen. Burgemeester en wethouders kunnen steekproefsgewijs van deze bevoegdheid gebruik maken.

Artikelen 14 en 15 Vaststelling

Bij de vaststelling kan blijken dat het uiteindelijke bedrag lager uitvalt dan wat reeds aan voorschotten is betaald. Artikel 4:57 Awb voorziet dan in de mogelijkheid van terugvordering of verrekening.

Artikel 16. Hardheidsclausule

De toepassing van de hardheidsclausule dient beperkt te blijven tot individuele gevallen. De te treffen voorziening, die niet in de verordening is voorzien, dient altijd binnen de doelstellingen van de subsidie te passen.

Zodra de toepassing van een hardheidsclausule voor bepaalde gevallen voldoende is uitgekristalliseerd en daardoor een bestendig karakter heeft gekregen, dient dit beleid in de Asv of een subsidieregeling te worden neergelegd.

Artikel 17. Intrekking, inwerkingtreding en overgangsrecht

De Asv Noardeast-Fryslân is van toepassing op subsidieaanvragen die betrekking hebben op het jaar 2020 ongeacht de datum van de aanvraag

In het overgangsrecht is geregeld dat de oude en de nieuwe Asv enige tijd naast elkaar bestaan. Afhankelijk van wanneer de te subsidiëren activiteiten plaats vinden, is de oude Asv dan wel de nieuwe Asv van toepassing. Activiteiten die in of na 2020 van start gaan, kunnen worden gesubsidieerd op

grond van de nieuwe Asv. Gesubsidieerde activiteiten die vóór 2020 zijn of worden uitgevoerd, vallen nog onder de oude Asv's.

Toepassing van de oude Asv's geldt ook voor de vaststellingsbeschikkingen die in 2020 nog moeten worden genomen en voor de beslissingen op bezwaarschriften die betrekking hebben op 'oude' subsidies. De nieuwe Asv en de oude Asv's kunnen op deze wijze conflictloos enige tijd naast elkaar blijven bestaan: een bepaalde subsidie valt of onder een oude verordening of onder de nieuwe, maar nooit onder twee verschillende subsidieverordeningen tegelijk. Zodoende levert de wat onbestemde vervaldatum geen rechtsonzekerheid op.